

Reactie internetconsultatie betreffende: wet regulering sekswerk PROUD Nederland

Geachte Minister Grapperhaus,

PROUD Nederland functioneert als vakbond van sekswerkers in Nederland, ongeacht hun leeftijd, gender, seksuele oriëntatie, legale status of werkvorm.

PROUD werkt voor en door (ex)sekswerkers aan het waarborgen van de arbeidsrechten van sekswerkers en pleit voor maatregelen en projecten die de veiligheid, gezondheid en maatschappelijke positie van sekswerkers ten goede komen.

Het wetsvoorstel van de Wet Regulering Sekswerk (WRS) baart ons dan ook grote zorgen. Er wordt gesteld dat het doel van het wetsvoorstel het voorkomen of verminderen van misstanden is. Tevens zou het de positie van sekswerkers moeten verbeteren. Wij voorzien juist een verslechtering van de maatschappelijke positie van de sekswerker door de verregaande uitzonderingspositie en repressieve maatregelen zoals beschreven in het wetsvoorstel. Het wetsvoorstel zal dan ook in de praktijk niet reguleren, maar vooral criminaliseren. Sekswerkers worden hierdoor vatbaarder voor geweld. Het criminaliseren van een al gestigmatiseerde groep mensen, hun klanten, en de zakelijke partijen om hen heen, lijkt geenszins op positieverbetering. Het tegen willens en wetens in willen invoeren van dergelijk schadelijke wetgeving is ronduit misdadig. Blijven volhouden dat het de overheid gaat om het verbeteren van de positie van de sekswerker en het aanpakken van misstanden, maar de realiteit zoals wij die kennen uit binnen- en buitenland, inclusief wetenschappelijk bewijs hiervoor, blijven ontkennen en negeren wat internationale gezondheidsorganisaties, mensenrechteninstanties én sekswerkers zelf bepleiten, is hypocrisie pur sang.

Vergunningsplicht, pooiervod en leeftijdsgrens

De uniforme vergunningsplicht betekent opname in een landelijk register. Naast gegevens ter identificatie worden ook aantekeningen over overtredingen opgeslagen, ook voor hen zonder vergunning. Een sekswerker zonder vergunning loopt het risico op een boete van meer dan €20.000. Voorop staat dat PROUD vanuit haar leden, een diversiteit aan sekswerkers vanuit het hele land, tegen onnodige registratie is. Sekswerkers die zelfstandig werkzaam zijn, registreren zich bij de Kamer van Koophandel. Sekswerkers die via een opting-in contract werkzaam zijn, zijn via dit contract bekend. Een landelijk register van sekswerkers bijhouden is een extra registratie, waarvan geenszins is bewezen dat dit iets positiefs zou uithalen voor het bestrijden van misstanden. Sterker nog, uit onderzoeken naar soortgelijke wetgeving in andere landen is bekend dat dit een averechts effect heeft, schijnveiligheid in de hand werkt en sekswerkers uit zeer gerechtvaardigde angst voor privacy schending zich niet laten registreren.

Veel sekswerkers zullen zich uit bescherming van de eigen veiligheid namelijk niet willen laten registreren. De angst bestaat dat de gegevens uit het register breder beschikbaar zijn dan nu wordt verteld. Deze zorg blijkt helaas volkomen terecht, zo merken wij aan meldingen over *outing* door politie en douane. Er bestaat onder sekswerkers dan ook geen enkel vertrouwen in de overheid dat bij een landelijk register met hun gegevens hun privacy wel gewaarborgd zou blijven.

Klanten riskeren bij het bezoeken van een onvergunde sekswerker een gevangenisstraf van 1 jaar. Het zou niet om een vergewisplicht gaan, wat moeilijk vol te houden is wanneer iemand een dergelijke sanctie boven het hoofd hangt. Hoe weet men wie een vergunningsnummer heeft gecontroleerd? Wat gebeurt er wanneer iemand maanden van tevoren geboekt heeft en dan direct het nummer controleert, of dit vijf minuten voor aanvang checkt? Handhaving lijkt dus nu al onmogelijk, en onnodig. Voor het gros van de klanten geldt namelijk dat dit mensen zijn, man én vrouw, die op zoek zijn naar genegenheid en plezier, intimiteit en het antwoord op vragen over verlangen en identiteit.

Niet het bezoek, maar het misdragen van de persoon zou gesanctioneerd moeten worden. Een bewezen effectieve methode hiervoor is het platform Ugly Mugs, inmiddels ook in Nederland in opstart.

Derde partijen om een onvergunde sekswerker heen, die vaak een belangrijke rol vervullen in het beschermen van zijn of haar veiligheid, of onderdeel zijn van de werksfeer, riskeren een gevangenisstraf van 2 jaar. De naam 'pooierverbod' is hierin misleidend, aangezien uitbuiting al strafbaar is, ook wanneer zij onder de partijen vallen die in de Memorie van Toelichting onder het pooierverbod worden genoemd.

De leeftijdsgrens van 21 jaar is ook een kwalijke maatregel uit het wetsvoorstel. De Nederlandse wet acht iedereen vanaf 18 jaar handelingsbekwaam. De uitzondering voor sekswerkers lijkt vooral een morele grondslag te hebben. Je mag wel sterven voor Nederland in het leger met 18 jaar, maar seks waar geld bij komt kijken zou niet kunnen. Waarom is een soldaat wél, en een sekswerker niet handelingsbekwaam op deze leeftijd? Het argument dat mensen tussen de 18 en 21 jaar kwetsbaarder zouden zijn en vervolgens de mogelijkheid wordt ontnomen om legaal en dus veelal veilig(er) hun werk te doen, blijft dan ook onbegrijpelijk. Deze maatregel beperkt bovendien de vrije arbeidskeuze en is hiermee strijdig met de Grondwet. Het is een illusie dat niemand in de leeftijdscategorie 18-21 in de prostitutie terecht zou komen en het is simpelweg onjuist, onrealistisch en onrechtvaardig dat dit voor niemand een optie zou mogen zijn.

Conclusie

Al met al zal dit wetsvoorstel ertoe leiden dat sekswerkers de illegaliteit in worden geduwd en hun positie hierin nog verder verslechterd ten opzichte van de huidige situatie, waarbij de aangiftebereidheid en de toegang tot gerechtigheid al schrikbarend laag is. Ook wordt de ervaren afstand tot hulpverlening en zorg groter. Sekswerk is werk, mensenhandel is een misdaad. Het wordt tijd deze twee zaken uit elkaar te trekken in het publieke en politieke debat, want op deze manier komt het resultaat zowel sekswerkers als slachtoffers van mensenhandel niet ten goede.

WRS intrekken

Indien (ongewijzigd) ingevoerd zal deze wetswijziging het stigma op sekswerk vergroten en de sekswerkers die zij beoogt te beschermen kwetsbaarder maken. Wij roepen u dan ook op naar sekswerkers te luisteren, in overleg over beleid wat hen aangaat in het vervolg actief te betrekken en hen de arbeidsrechten en bescherming te bieden die hen als werkenden toekomt.

I.o. bestuur PROUD Nederland,

Velvet December

Coördinator belangenbehartiging